

Posudek vedoucí na diplomovou práci Adély Kabelkové

Princip Mary Sue aneb jak nestvořit příliš dokonalou postavu

Na diplomové práci Adély Kabelkové oceňuji, že je to jedna z nemnoha závěrečných teoretických prací na FAMU, kde se podařilo opravdu efektivně skloubit teoretické a tvůrčí myšlení – v tomto případě myšlení dramaturgické, zaměřené na promýšlení specifického typu „příliš dokonalé“ postavy, pro niž se v kontextu fan fiction vžilo od 70. let minulého století označení Mary Sue. V dějinách kinematografie či literatury bychom našli jistě různé konvencionalizované typy postav, jež sloužily jako oblíbený, často opakovaný vzor pro tvůrce a jež utvářely předem do značné míry očekávání publika. Využít pro důkladnou dramaturgickou analýzu takovýto konvencionalizovaný model postavy spíše z oblasti fan fiction než z profesionální tvorby je ovšem poměrně originální a tudíž pro čtenáře poutavé rozhodnutí; zároveň je i efektivní, protože fan fiction v posledních desetiletích představuje masivní fenomén, s nímž je seznámena velká část čtenářů i diváků stejně jako samotných tvůrců, a skutečně tak lze předpokládat, že fan fiction tvorba představuje záměrnou či nezáměrnou inspiraci pro část současné filmové a televizní tvorby. Postava Mary Sue je pak dobrým odrazovým můstkem k přemýšlení, protože je specificky „iritující“ a problematická – ve své až naivní šablonovitosti se stala vysmívaným symbolem dramaturgicky nepodařené postavy, přitom ale z různých důvodů vzbuzuje i zájem a oblibu u podstatné části čtenářů a diváků.

Druhá kvalita, kterou bych chtěla na této diplomové práci vyzdvihnout, je právě komplexnost uvažování o tom, z jakých rozličných důvodů jsou takovéto typy postav oblíbené či naopak vnímané negativně. Adéla uvádí koncept fan fiction i postavy Mary Sue do širšího psychologického a politického kontextu, všímá si různých negativ i pozitiv, které na fan fiction a dílech spadajících do „žánru“ Mary Sue můžeme vidět. Když posléze aplikuje uvažování o Mary Sue na tři současné inkarnace takovéto postavy ve známých televizních a filmových dílech, přiznává nutnou subjektivitu svých hodnotících soudů, ale zároveň uvažuje i o kolektivní recepci daných děl, čímž se šťastně vyvarovává zjednodušením. Pro svoje analýzy si vhodně vybrala reprezentativní příklady všeobecně známých aktuálních děl, u nichž zmiňované postavy vyvolávají vskutku rozsáhlé diskuse mezi recipienty – Adéla do této diskuse přispívá s velmi inteligentní a všímavou analýzou toho, v čem rozebírané hrdinky a hrdina dramaturgicky „pokulhávají“ a nabízí i možná scénářistická řešení. Čtenář tak získává v rámci srovnání s kanonizovaným modelem Mary Sue možnost opravdu důkladně promyslet jednotlivé postavy a různé možnosti, které se nabízely při jejich tvorbě a jaké potenciální důsledky by mohly mít jiné jejich varianty.

V úhrnu považuji zvolený přístup autorky diplomové práce za velmi produktivní – podařilo se jí přiblížit obecnější problematiku fan fiction a principů tvorby postav v narativních dílech i toto teoretické poznání následně účelně a objektivně aplikovat na analýzy tří dobře zvolených děl. Její diplomová práce je navíc napsána velmi čtivým, až napínavým a argumentovaným způsobem. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou A.